

**Radboud Universiteit
Onderwijswetenschappen**

© 2023 Academion

www.academion.nl
info@academion.nl

Projectcode P2210

Inhoud

Samenvatting	4
Scoretabel	5
Introductie	6
Procedure.....	6
Panel	7
Informatie over de opleiding.....	8
Beschrijving van de beoordelingsstandaarden	9
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	9
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	10
Standaard 3. Toetsing	14
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	16
Eindoordeel.....	16
Ontwikkelpunten	16
Bijlage 1. Beoogde leerresultaten	18
Bijlage 2. Opleidingscurriculum	20
Bijlage 3. Bezoekprogramma	21
Bijlage 4. Geraadpleegde materialen	22

Samenvatting

Beoogde leerresultaten

De opleiding beoogt professionals op te leiden die in staat zijn in de onderwijspraktijk als academisch professional bij te dragen aan het oplossen van onderwijsvraagstukken. Studenten verwerven tijdens de opleiding kennis en inzichten betreffende relevante thema's in de onderwijswetenschappen en zowel vakspecifieke als algemene academische vaardigheden. De opleiding bereidt voor op de uitoefening van vier rollen, namelijk een rol als ontwerper, adviseur, beleidsmedewerker of onderzoeker.

Volgens het panel zijn het profiel en de visie van de opleiding in de basis goed op orde, gericht op het opleiden van *scientist practitioners* voor het funderend onderwijs op zowel micro-, meso- als macroniveau. Daarbij merkt het panel op dat de opleiding meer toe kan werken naar een heldere en gedragen visie, met als uitgangspunt hetgeen waarvoor de opleiding studenten wil opleiden. Het panel stelt met goedkeuring vast dat de opleiding in de vorm van een werkveldcommissie op systematische wijze het werkveld betreft bij het ontwikkelen van de opleiding. De beoogde leerresultaten zijn passend en op academisch masterniveau geformuleerd.

Onderwijsleeromgeving

De masteropleiding Onderwijswetenschappen is een voltijdstudie met een nominale duur van één jaar, met september als instroommoment. Jaarlijks stromen er ongeveer 60 studenten in. Het curriculum van de masteropleiding Onderwijswetenschappen sluit aan bij de beoogde leerresultaten van de opleiding. De opbouw van het curriculum is overzichtelijk met een duidelijke lijn van micro-, meso- naar macroniveau. Het onderwijs is collaboratief, kleinschalig en interactief. De stage vormt een nuttig onderdeel van het programma en helpt studenten zich voor te bereiden op de beroepspraktijk. Het panel adviseert de opleiding om aanscherping van profiel en visie door te laten werken in het curriculum. Het vak Perspectieven op onderzoek zou eerder in het curriculum een plek kunnen krijgen of als een onderzoeksleerlijn door het curriculum heen ingezet kunnen worden, waardoor het een meer verbindend vak en voorbereiding op de scriptie kan vormen. Het panel geeft de opleiding ter overweging mee om interactieve werkvormen en blended learning meer onderdeel te maken van het onderwijsprogramma.

Het curriculum is studeerbaar en de opleiding biedt studenten ruime begeleiding, onder andere in de vorm van begeleiding bij studieplanning door de studieadviseur, voorlichting, intervisie en stage- en scriptiebegeleiding (desgewenst in kleine groepen). Wel ervaren studenten het programma als vol met een piekmoment in het tweede deel van de opleiding. Het panel adviseert de opleiding te zoeken naar manieren om studenten te helpen bij het plannen hiervan, bijvoorbeeld door de parallelle vakken flexibeler in te richten via blended learning. Het onderwijsgevend personeel is inhoudelijk deskundig, betrokken en wordt gewaardeerd door studenten.

Toetsing

Het systeem van toetsing is adequaat vormgegeven. Er is een goed uitgewerkt toetsbeleid op facultair niveau en toetsvormen zijn goed doordacht. Het panel concludeert met waardering dat de examencommissie adequaat en met enthousiasme haar werk doet. De beoordelingsprocedure voor eindwerken is goed opgezet, en de eindwerken zijn in grote lijnen passend beoordeeld. Wel geeft het panel twee adviezen mee aan de opleiding. De formatieve beoordeling van scripties is goed verzorgd, maar de summatieve beoordeling kan in de ogen van het panel transparanter en met een (nog) betere interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. Het panel adviseert de opleiding expliciet te maken hoe de eindcijfers tot stand zijn gekomen, bijvoorbeeld door te werken met een toelichting en weging per subonderdeel. Verder pleit het

panel ervoor om de beoordelingsformulieren door twee beoordelaars los van elkaar te laten invullen volgens de eerdere werkwijze van beoordeling.

Gerealiseerde leerresultaten

De eindwerken van de opleiding zijn op masterniveau en laten zien dat studenten de leerresultaten van de opleiding realiseren. Alumni zijn tevreden over de mate waarin ze door de opleiding zijn voorbereid op de arbeidsmarkt en het werken in een positie als onderwijswetenschapper. Het panel adviseert de opleiding actief werk te maken van de binding met alumni.

Scoretabel

Het panel beoordeelt de opleiding als volgt:

MSc Onderwijswetenschappen

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet

Algemeen eindoordeel positief

Prof. dr. D. (Douwe) Beijaard, voorzitter

Peter Hildering MSc, secretaris

Datum: 7 juli 2023

Introductie

Procedure

Visitatie

De masteropleiding Onderwijswetenschappen van de Radboud Universiteit werd op 5 april 2023 door een onafhankelijk peer review panel beoordeeld in het kader van de visitatiegroep Onderwijswetenschappen. Dit cluster bestond uit negen opleidingen aangeboden door de Rijksuniversiteit Groningen, Maastricht University, Universiteit Twente, Radboud Universiteit, Open Universiteit, Universiteit Utrecht en Universiteit van Amsterdam. De beoordeling verliep volgens de procedure en standaarden van het NVAO Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (d.d. september 2018).

In opdracht van het cluster Onderwijswetenschappen verzorgde evaluatiebureau Academion de begeleiding van de visitatie. Peter Hildering en Fiona Schouten traden op als coördinator binnen het cluster, en Peter Hildering, Mariëlle Klerks, Mariette Huisjes en Jessica van Rossum als secretaris. Zij zijn allen door de NVAO gecertificeerd en als secretaris geregistreerd.

Vorbereiding

In samenspraak met de instellingen en opleidingen stelde Academion het visitatiepanel samen, rekening houdend met de expertise en onafhankelijkheid van de leden en met de consistentie binnen het cluster. De NVAO stemde op 3 november 2022 in met de samenstelling van het panel. De coördinator instrueerde de panelvoorzitter op 8 december 2022 over diens rol binnen de visitatie volgens het Profiel van de voorzitter (NVAO 2016).

De contactpersonen van de instelling stelden voor het visitatiebezoek een bezoekprogramma op in overleg met de coördinator (zie bijlage 3). De opleiding selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Daarnaast bepaalde de opleiding dat het ontwikkelgesprek zou worden vormgegeven als onderdeel van het bezoek. Op basis van dit gesprek werd een apart ontwikkelverslag gemaakt.

In de aanloop naar de visitatie stuurde de opleiding een lijst van afgestudeerden over oktober 2021 tot en met augustus 2022 naar de coördinator. Uit deze lijst selecteerde de panelvoorzitter in samenspraak met de coördinator 15 eindwerken. Daarbij hield hij rekening met de spreiding van de eindcijfers en de beoordelaars. Voorafgaand aan het bezoek stelde de opleiding de geselecteerde eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren beschikbaar aan het panel. Ook zond de opleiding het panel hun informatiedossier en aanvullende stukken toe (zie bijlage 4).

De panelleden bestudeerden de ontvangen informatie en stuurden hun bevindingen naar de secretaris. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden. Kort voor de visitatie hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van het zelfevaluatierapport, de gelezen eindwerken en de taakverdeling tijdens het bezoek aan de opleiding ter sprake kwamen. Ook werd het panel geïnformeerd over het van toepassing zijnde beoordelingskader, de werkwijze en de planning van de visitatie en rapportage.

Bezoek

Tijdens het visitatiebezoek sprak het panel met verschillende opleidingsvertegenwoordigers (zie bijlage 3). Ook bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens

een inloopspreekuur. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt. Het panel beëindigde de visitatie met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van de visitatie gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de voorlopige indrukken, algemene observaties en suggesties voor ontwikkelpunten van het panel presenteerde.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat voor aan de coördinator voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de secretaris het rapport naar de opleiding met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De secretaris paste de feitelijke onjuistheden in het rapport aan op aanwijzing van de panelvoorzitter. Vervolgens stelde het panel het rapport vast en stuurde de coördinator het naar de Radboud Universiteit.

Panel

Bij de clustervisitatie Onderwijswetenschappen zijn de volgende panelleden betrokken:

- Prof. dr. Douwe Beijaard, emeritus hoogleraar Professional Learning aan de TU Eindhoven (voorzitter);
- Prof. dr. Bram De Wever, hoofddocent Learning and Instruction aan de Universiteit van Gent;
- Prof. dr. Katrien Struyven, hoogleraar bij de School voor Educatieve Studies aan de Universiteit Hasselt;
- Dr. Nynke Bos, lector Teaching, Learning & Technology bij Hogeschool Inholland;
- Prof. dr. Martin Valcke, hoogleraar Onderwijskunde aan de Universiteit van Gent;
- Prof. dr. Jo Tondeur, professor Educational Innovation and Technology aan de VU Brussel;
- Prof. dr. David Gijbels, hoogleraar Learning and Instruction aan de Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. Piet Van den Bossche, hoogleraar Leren in Organisaties aan de Universiteit Antwerpen en hoogleraar Teamleren aan de Universiteit Maastricht;
- Prof. dr. Wilfried Admiraal, hoogleraar Technology-Enhanced Teaching and Learning aan de Oslo Metropolitan University;
- Eline Pothoven BSc, masterstudent Onderwijswetenschappen aan de Universiteit Utrecht (student-lid);
- Juliette de Groot BSc, masterstudent Onderwijswetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam (student-lid).

Het panel dat de opleiding Onderwijswetenschappen aan de Radboud Universiteit beoordeelde, bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. Douwe Beijaard, emeritus hoogleraar Professional Learning aan de TU Eindhoven (voorzitter);
- Dr. Nynke Bos, lector Teaching, Learning & Technology bij Hogeschool Inholland;
- Prof. dr. Jo Tondeur, hoogleraar Educational Innovation and Technology aan de VU Brussel;
- Juliette de Groot BSc, masterstudent Onderwijswetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam (student-lid).

Informatie over de opleiding

Naam van de instelling:	Radboud Universiteit
Status van de instelling:	Bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	Positief
Naam van de opleiding:	Onderwijswetenschappen
CROHO-nummer:	60099
Niveau van de opleiding:	Master
Oriëntatie van de opleiding:	Academisch
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	n.v.t.
Locatie:	Nijmegen
Variant(en):	Voltijd
Bijzonderheden:	n.v.t.
Onderwijstaal:	Nederlands
Inleverdatum NVAO:	1 november 2023

Beschrijving van de beoordelingsstandaarden

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Profiel en visie

De masteropleiding Onderwijswetenschappen is onderdeel van de Faculteit der Sociale Wetenschappen en valt daarbinnen onder het opleidingscluster Pedagogische Wetenschappen & Onderwijswetenschappen (PWO). De opleiding leidt studenten op tot *scientist practitioners*: wetenschappelijk geschoolde professionals die werken op het snijvlak van theorie en praktijk. Een *scientist practitioner* neemt in onderwijssituaties zijn of haar praktische verantwoordelijkheid en kan wetenschappelijk verantwoord interveniëren, optimaliseren en evalueren op basis van theoretische en methodologische kennis en onderwijswetenschappelijke, professionele en reflectieve vaardigheden. De opleiding bereidt studenten voor op het leveren van een bijdrage aan verbetering van de kwaliteit van het regulier onderwijs. De nadruk ligt hierbij op het primair en secundair onderwijs. Van onderwijsprofessionals die werken in en voor het regulier onderwijs wordt verwacht dat zij een brede kennisbasis hebben. De opleiding bestrijkt daarom het gehele terrein van de onderwijswetenschappen, namelijk op microniveau (cognitieve, affectieve, sociale en motivationele processen en onderwijsinterventies op individueel en klasniveau), mesoniveau (leiderschap en governance) en macroniveau (beleid en bestel).

De opleiding beoogt professionals op te leiden die in staat zijn in de onderwijspraktijk als academisch professional bij te dragen aan het oplossen van onderwijsvraagstukken. Studenten verwerven tijdens de opleiding kennis en inzichten betreffende relevante thema's in de onderwijswetenschappen en zowel vakspecifieke als algemene academische vaardigheden. De opleiding bereidt voor op de uitoefening van vier rollen, namelijk een rol als ontwerper, adviseur, beleidsmedewerker of onderzoeker. De masteropleiding biedt eerst verbreding aan, waarna achtereenvolgens specialisatie en verdieping op een breed scala aan onderwerpen mogelijk is. De master leidt de student zodanig op dat deze zelfstandig wetenschappelijk onderzoek kan uitvoeren en voorbereid is op een toekomstige werkkring, zoals instellingen in het onderwijs, de onderwijsverzorgingsstructuur, de overheid, het bedrijfsleven of onderzoeksinstellingen.

Volgens het panel zijn het profiel en de visie van de opleiding in de basis goed op orde. De opleiding is gericht op het opleiden van *scientist practitioners*, met een brede nadruk op het micro-, meso- en macroniveau van het funderend onderwijs. Wel merkt het panel daarbij op dat de visie en het profiel uit veel elementen bestaat, wat het lastig maakt om vast te stellen waar de opleiding zich precies op wil focussen. Het bemerkte in de gesprekken tijdens de visitatie dat de focus van de opleiding door verschillende vertegenwoordigers steeds iets anders wordt gelegd: het primair en secundair onderwijs, het brede karakter, de *scientist-practitioner* of de vier rollen van de onderwijskundige. Het panel beveelt de opleiding aan te werken aan een eenduidige en breed gedeelde visie, waarbij in een korte en krachtige bewoording duidelijk gemaakt wordt waartoe de opleiding studenten opleidt. Dit kan ook (aankomende) studenten helpen zich een goed beeld te vormen van de opleiding, en waartoe zij worden opgeleid. Het panel benadrukt dat de opleiding hiervoor met bovengenoemde punten al over voldoende interessante elementen beschikt: het gaat bij het verduidelijken van het profiel en de visie om het aanbrengen van samenhang en prioritering daarbinnen.

Aansluiting bij het werkveld

De opleiding heeft een werkveldcommissie, die jaarlijks bijeenkomt om de opzet en inhoud van de opleiding te bespreken in het licht van de ontwikkelingen in het werkveld. Suggesties van de werkveldcommissie gebruikt de opleiding om de invulling van het programma zo goed mogelijk te laten aansluiten op de wensen en behoeften van de beroepspraktijk. Het panel stelt met goedkeuring vast dat de opleiding op systematische wijze het werkveld betreft bij het ontwikkelen van de opleiding. De werkveldcommissie is een goed middel om het contact vanuit de opleiding met het werkveld vorm te geven en te onderhouden.

Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten van de opleiding zijn gerelateerd aan de Dublin-descriptoren voor hoger onderwijs. De domeinspecifieke eindkwalificaties zijn geordend onder de Dublin-descriptoren 'Kennis en inzicht' en 'Toepassen van kennis en inzicht'. De kwalificaties die de Dublin descriptoren 'Oordeelsvorming', 'Communicatie' en 'Leervaardigheden' betreffen, zijn als algemene eindkwalificaties opgenomen en daarmee dus als eisen die aan afgestudeerden van wetenschappelijk onderwijs in het algemeen worden gesteld. Voor de Dublin descriptor 'Communicatie' specifiek geldt in de opleiding dat afgestudeerden in internationale en diverse contexten moeten kunnen (samen)werken. Het panel heeft de beoogde leerresultaten bestudeerd en concludeert dat deze op masterniveau zijn geformuleerd en een academische oriëntatie hebben. De domeinspecifieke en algemene beoogde leerresultaten laten duidelijk zien welke kennis en vaardigheden afgestudeerden op masterniveau moeten hebben en het verschil ten opzichte van bachelorniveau in de mate van zelfstandigheid, complexiteit, transfer van kennis en vaardigheden naar nieuwe situaties en verdieping.

Overwegingen

Volgens het panel zijn het profiel en de visie van de opleiding in de basis goed op orde, gericht op het opleiden van scientist practitioners voor het funderend onderwijs op zowel micro-, meso- als macroniveau. Daarbij merkt het panel op dat de opleiding meer toe kan werken naar een heldere en gedragen visie, met als uitgangspunt hetgeen waarvoor de opleiding studenten wil opleiden. Het panel stelt met goedkeuring vast dat de opleiding in de vorm van een werkveldcommissie op systematische wijze het werkveld betreft bij het ontwikkelen van de opleiding. De beoogde leerresultaten zijn passend en op academisch masterniveau geformuleerd.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 1 voldoet.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Curriculum

De masteropleiding Onderwijswetenschappen is een voltijdstudie met een nominale duur van één jaar, met september als instroommoment. Jaarlijks stromen er ongeveer 60 studenten in. De opleiding start met de kerncursussen Leerprocessen (4 EC), De leeromgeving (4 EC) en een vrij keuzevak (4 EC). Door het jaar heen lopen de praktijkcursus Werkveld en beroepsidentiteit (2 EC) en keuzecursussen rond thema's (4-6 EC). Deze themacursussen (New Media Lab, Coaching en consultancy, Onderwijs- en arbeidsmarktonderzoek, Policy, paradigms and human development) bieden de mogelijkheid te differentiëren naar de rollen waarvoor

studenten worden opgeleid. In de tweede periode vindt de stage (14 EC) plaats. De derde periode omvat de kern cursussen Professionalisering van leraren (4 EC) en Onderwijs en samenleving (4 EC). In de derde en vierde periode werken studenten aan de scriptie (16 EC). In de vierde en laatste periode volgen studenten het vak Perspectieven op onderwijsonderzoek (4 EC).

De themacursussen zijn speciaal bedoeld om studenten zich te laten verdiepen in één van de vier rollen, waarvoor de opleiding opleidt. De opleiding bereidt, zoals gezegd bij standaard 1, studenten voor op een rol als ontwerper, adviseur, beleidsmedewerker of onderzoeker. Een mix van deze rollen is ook mogelijk. De meest voorkomende combinatie die studenten kiezen is een combinatie van de rollen van ontwerper en adviseur. Studenten maken aan het begin van de opleiding kennis met alle vier de rollen, verdiepen zich vervolgens in hun voorkeursrol(len) bij de themacursussen en tijdens de stage en reflecteren op al deze ervaringen in de cursus Werkveld en beroepsidentiteit.

De volgorde van de inhoudelijke onderwerpen die aan bod komen in het curriculum is zo veel mogelijk gebaseerd op de systeemniveaus binnen de onderwijswetenschappen. Aan het begin van hun opleiding volgen studenten twee cursussen op microniveau, hierna volgen de cursussen op meso- en macroniveau. De werkvormen in de opleiding variëren; er is sprake van werkgroepen, hoorcolleges, praktijkopdrachten, essays en workshops. Studenten beschrijven de opleiding als interactief en kleinschalig.

De opleiding heeft een praktijkcomponent, waarbij studenten kennis maken met het werkveld van de onderwijswetenschapper tijdens de cursus Werkveld en beroepsidentiteit. Werkveldcommissieleden zijn tijdens één van de cursusbijeenkomsten aanwezig als praktijkpanel. Zij beantwoorden vragen van studenten en geven adviezen en miniworkshops over de voorbereiding op de arbeidsmarkt. Tijdens de stage werken studenten daarnaast aan de oplossing van een onderwijskundig vraagstuk in de beroepspraktijk. Bovendien wordt in cursussen met opdrachten en opdrachtgevers uit de praktijk gewerkt en verzorgen ervaren onderwijsprofessionals gastcolleges. Een bijzondere mogelijkheid voor het werken aan praktijkvraagstukken wordt geboden door het Nationaal Onderwijs Lab Artificiële Intelligentie. In september 2022 is het lab van start gegaan, met de Radboud Universiteit als thuisbasis. Dit lab biedt volop mogelijkheden voor stages en scripties op het gebied van technologie in het onderwijs.

Het panel is te spreken over de opbouw van het curriculum en ziet daarin een duidelijke lijn van micro-, meso- naar macroniveau. Het studieprogramma heeft een duidelijke balans tussen theorie en praktijk en kern- versus keuzeruimte met vier domeinspecifieke cursussen, twee keuzecursussen, en twee cursussen waarin onderzoek respectievelijk de beroepspraktijk centraal staan. Het panel waardeert dat de keuzeruimte in het curriculum correspondeert met de vier rollen, waarvoor de studenten worden opgeleid. Het panel bemerkte in de documenten en gesprekken dat er veel aan bod komt in de opleiding en de opleiding breed opgezet is. Studenten meldden in de gesprekken dat zij deze breedte waarderen, maar tegelijkertijd soms behoefte hebben aan meer samenhang en verdieping. Zoals besproken onder standaard 1 zou de opleiding volgens het panel baat hebben bij een meer gefocuste visie waartoe studenten opgeleid worden. Dit zou in het curriculum vervolgens verder uitgewerkt kunnen worden, bijvoorbeeld via leerlijnen. Het panel geeft de opleiding daarbij als suggestie mee om het vak Perspectieven op onderwijsonderzoek als een onderzoeksleerlijn in het curriculum te benaderen of het eerder in het curriculum een plek te geven. Het panel vindt het vak een nuttig onderdeel van het curriculum, maar omdat het parallel aan het scriptietraject in de laatste periode van de opleiding plaatsvindt, verliest het als voorbereiding op de scriptie aan kracht. Wanneer de opleiding ervoor kiest om de cursus door de opleiding heen als onderzoeksleerlijn een plek te geven, kan het een meer verbindend en voorbereidend vak vormen.

Van studenten vernam het panel dat zij het prettig vinden aan de opleiding dat deze collaboratief, kleinschalig en interactief is en kan zich hierin vinden. Studenten waarderen de interactieve werkvormen in de cursussen. Ze geven aan dat dit aspect in werkcolleges nog sterker mag, bijvoorbeeld in de vorm van discussies. Het panel adviseert de opleiding mogelijkheden hiertoe te onderzoeken. Ook geeft het panel de opleiding mee te verkennen of en hoe ze blended learning (oftewel combinaties van asynchroon online leren en fysiek onderwijs) meer in kan zetten in het onderwijs en hier een visie op te ontwikkelen. Het onderwijs vindt nu veelal fysiek plaats. Zeker na de coronaperiode, waarin veel onderwijs online plaatsvond, hecht de opleiding waarde aan het borgen van studentenwelzijn door onderwijs voornamelijk fysiek aan te bieden. Het panel ziet hier het belang van in, maar geeft aan dat blended learning dit kan aanvullen en versterken, als het gericht en activerend wordt ingezet.

Naast het cursorisch deel van 30 EC lopen studenten stage (14 EC) en schrijven een scriptie (16 EC). De stage vindt plaats binnen organisaties waar onderwijswetenschappers werkzaam zijn, zoals scholen en opleidingsinstituten, adviesorganisaties, onderzoeksinstituten of instellingen voor de ontwikkeling van beleid, leermiddelen of toetsen. De scriptie omvat het zelfstandig opzetten en uitvoeren van een wetenschappelijk onderzoek en het rapporteren hierover. Het panel heeft tijdens de visitatie gesproken met verschillende groepen over de gemaakte keuzes rond de omvang van stage en scriptie binnen het curriculum. Het concludeert op basis daarvan dat de relatief grote stage goed past binnen het curriculum en meerwaarde heeft voor studenten. Het biedt een gedegen kennismaking met de beroepspraktijk. Het panel vernam van studenten dat zij enthousiast zijn over de stage. Het geeft studenten de mogelijkheid om vaardigheden in de praktijk toe te passen, biedt inzicht in de onderwijspraktijk en maakt het mogelijk om te focussen op onderwerpen die minder aan bod komen tijdens de vakken. In de ogen van het panel is de stage daarmee een nuttig onderdeel van het programma. Daarnaast ziet het panel met waardering dat studenten in de praktijkcursus Werkveld en beroepsidentiteit actief reflecteren op de (beroeps)vaardigheden die ze leren. Dit helpt studenten zich voor te bereiden op de beroepspraktijk.

Studeerbaarheid en begeleiding

Binnen de master Onderwijswetenschappen krijgen studenten begeleiding en ondersteuning van de studieadviseur, stage- en/of scriptiebegeleider en coördinator internationalisering. De coördinator internationalisering biedt begeleiding aan studenten die de masterstage en/of scriptie in het buitenland willen doen. Bij de stage is er sprake van een begeleider op de stageplaats en een begeleider vanuit de opleiding. Jaarlijks vindt er tweemaal een voorlichting plaats over de stage om studenten hierop voor te bereiden. Zowel voor het stage- als het scriptietraject wordt er vanuit de opleiding intervisie georganiseerd, waarbij periodiek groepjes studenten bij elkaar komen met een begeleider om met elkaar over dilemma's en/of issues te spreken die ze zijn tegengekomen. Voor het scriptietraject is er ruime begeleiding door de scriptiebegeleider beschikbaar. Naast individuele begeleiding hebben studenten de optie te kiezen voor begeleiding in kleine groepjes om zo samen op te trekken in het scriptieproces. Het panel maakt uit de documenten en gesprekken op dat de begeleiding van studenten in orde is. Er is bovendien keuzevrijheid voor studenten om het programma naar eigen behoeften in te vullen, wat bijdraagt aan de studentgerichtheid van de opleiding.

De opleiding heeft geen formele deeltijdvariant, maar de opleiding biedt wel de mogelijkheid voor een maatwerkcurriculum van anderhalf jaar in plaats van de nominale studieduur van één jaar, bijvoorbeeld voor studenten die naast hun studie een parttime baan hebben. In overleg begeleidt de studieadviseur studenten dan om een studieplanning van anderhalf jaar op te stellen.

Het panel vernam van studenten dat zij het programma studeerbaar vinden, maar dat zij het programma wel als vol ervaren met een piekmoment in het tweede deel van de opleiding als de stage en scriptie van start

gaan. Dit doet een beroep op de planningsvaardigheden van de studenten. Het panel geeft de opleiding mee dat op piekmomenten blended learning van toegevoegde waarde kan zijn voor de studeerbaarheid van het onderwijsprogramma. Studenten kunnen daardoor flexibeler hun tijd indelen die ze voor vakken nodig hebben.

Onderwijsgevend personeel

Het onderwijsgevend personeel bestaat uit 14 docenten. Alle docenten zijn in het bezit van een basiskwalificatie onderwijs (BKO). Drie docenten zijn in bezit van de uitgebreide kwalificatie onderwijs (UKO). Het docententeam is een mix van ervaren en beginnende docenten die deskundig zijn op één of meer deelgebieden van de onderwijswetenschappen. Alle docenten verrichten onderzoek naast het onderwijs dat ze geven, in veel gevallen naar onderwijswetenschappelijke onderwerpen op het terrein van het primair en secundair onderwijs. De inzichten die hieruit voortkomen delen de docenten met studenten in cursussen en tijdens de stage- en scriptiebegeleiding. Studenten werken daarnaast met het scriptieonderzoek vaak mee aan lopende onderzoeksprojecten.

Het panel oordeelt positief over het onderwijsgevend personeel van de opleiding. De docenten zijn actief in academisch onderzoek op het gebied van onderwijswetenschappen en er is aandacht voor professionalisering via BKO- en UKO-trajecten. Studenten geven aan hun docenten te waarderen. Ze zien hen als inhoudelijk deskundig en betrokken en ervaren het contact met de docenten als laagdrempelig en open.

Overwegingen

Het curriculum van de masteropleiding Onderwijswetenschappen sluit aan bij de beoogde leerresultaten van de opleiding. De opbouw van het curriculum is overzichtelijk en er zit een duidelijke lijn van micro-, meso- naar macroniveau in. Het onderwijs is collaboratief, kleinschalig en interactief. De stage vormt een nuttig onderdeel van het programma en helpt studenten zich voor te bereiden op de beroepspraktijk. Het panel adviseert de opleiding om aanscherping van profiel en visie door te laten werken in het curriculum. Het vak Perspectieven op onderwijsonderzoek zou eerder in het curriculum kunnen plaatsvinden of als een onderzoekslijn door het curriculum heen ingezet kunnen worden, waardoor het meer een verbindend vak en voorbereiding op de scriptie kan vormen. Het panel geeft de opleiding ter overweging mee om interactieve werkvormen en blended learning meer onderdeel te maken van het onderwijsprogramma.

Het curriculum is studeerbaar en de opleiding biedt studenten ruime begeleiding, onder andere in de vorm van begeleiding bij studieplanning door de studieadviseur, voorlichting, intervisie en stage- en scriptiebegeleiding (desgewenst in kleine groepen). Wel ervaren studenten het programma als vol met een piekmoment in het tweede deel van de opleiding. Het panel adviseert de opleiding te zoeken naar manieren om studenten te helpen bij het plannen hiervan, bijvoorbeeld door de parallelle vakken flexibeler in te richten via blended learning. Het onderwijsgevend personeel is inhoudelijk deskundig, betrokken en wordt gewaardeerd door studenten.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 2 voldoet.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Systeem van toetsing

Het toetsbeleid van PWO, waar de masteropleiding Onderwijswetenschappen onder valt, is uitgewerkt in het document 'Toetsbeleid Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen'. De uitgangspunten van dit toetsbeleid volgen de principes van constructive alignment. De centrale gedachte hierbij is dat het curriculum van een opleiding is afgestemd op de eindkwalificaties die studenten moeten bereiken. Dit betekent dat de leerinhouden, leeractiviteiten, leeruitkomsten en de manier waarop die worden getoetst, met elkaar in overeenstemming moeten zijn. Op basis hiervan gelden er binnen de PWO-opleidingen stelregels voor toetsing en beoordeling, zoals een passende combinatie van toetsvormen binnen vakken en in het gehele curriculum, een balans tussen summatieve en formatieve toetsing, en onderlinge peer review bij het opstellen van toetsen door docenten.

Op basis van de aanbevelingen bij de vorige accreditatie heeft de opleiding Onderwijswetenschappen de toetsvormen aangepast, zodat deze passen bij de werkzaamheden die studenten straks in het werkveld gaan uitoefenen. Eerder lag de nadruk meer op toetsing in de vorm van een standaard schriftelijk verslag, inmiddels is er meer variatie in toetsvormen. De opleiding past verschillende toetsvormen toe, waaronder een tentamen, het geven van een presentatie en het uitwerken van een factsheet, beleidsadviesrapport en ontwerpverslag. De stage wordt getoetst in de vorm van een stageverslag, waarbij het functioneren tijdens de stage en de professionele houding van studenten wordt beoordeeld.

Het panel heeft het systeem van toetsing bestudeerd en concludeert dat het adequaat is ingericht. Er is een goed uitgewerkt toetsbeleid op facultair niveau en toetsvormen zijn doordacht met een focus op authentieke opdrachten. Het panel heeft hier waardering voor en ziet dat er een slag is geslagen in het aanbrenge van variatie in toetsvormen naast schriftelijke verslagen. Tegelijkertijd merkt het panel op dat veel van deze nieuwe toetsvormen nog wel een geschreven product als basis hebben. Het geeft als overweging mee om de variatie in toetsvormen nog verder door te voeren, bijvoorbeeld richting presentaties en video's. Van studenten vernam het panel dat veel groepswork in kleine groepen van twee à drie studenten plaatsvindt. Ze krijgen daarbij veel feedback tijdens het proces. Studenten vinden dat dit goed werkt en ze hierdoor al tijdens de cursussen actief leren en niet alleen bij de afronding van een cursus.

Examencommissie

Het PWO opleidingscluster heeft één centrale examencommissie. De commissieleden zijn afkomstig uit alle PWO opleidingen en fungeren zodoende als intern of extern lid voor de afzonderlijke opleidingen. De examencommissie bewaakt de kwaliteit van de toetsing, onder andere door het screenen van de kwaliteit van toetsing in de cursussen, en een screening van eindwerken. Deze screenings vinden jaarlijks plaats. De commissie meldt in dit verband tot nu toe bij de eindwerken geen structurele grote verschillen gevonden te hebben tussen beoordeling van de examencommissie en die van de beoordelaar. Daarnaast adviseert de examencommissie docenten over de toetsen in hun cursussen. Het panel heeft met de examencommissie gesproken en de documentatie hierover bestudeerd, en concludeert met waardering dat de examencommissie adequaat en met enthousiasme haar wettelijke taak uitvoert.

Toetsing eindniveau

Het eindniveau in de opleiding wordt getoetst in de scriptie, waarbij studenten individueel en zelfstandig een onderwijskundig onderzoek opzetten, uitvoeren en hierover rapporteren in een onderzoeksverslag. Bij aanvang maakt de student in overleg met de begeleider een scriptieplan waarin de probleemstelling, het theoretisch kader, de methodologie, de onderzoeksinstrumenten en de uitvoerbaarheid van het onderzoek staan beschreven. Dit plan moet door de begeleider zijn goedgekeurd voordat de student een definitieve start kan maken. Beoordeling van de scriptie vindt plaats door twee beoordelaars aan de hand van criteria die afgeleid zijn van de competentiebeschrijving op eindniveau. De scriptie wordt volgens het vier-ogen-principe door twee beoordelaars afzonderlijk bekeken, waarna zij gezamenlijk tot consensus over het cijfer komen. Tot een jaar geleden werden beoordelingsformulieren volledig onafhankelijk van elkaar door de twee beoordelaars ingevuld. Daarbij was het eindcijfer het gemiddelde van de twee beoordelingen. In verband met werkdruk is hierin verandering gekomen. Nu vult de eerste beoordelaar het beoordelingsformulier in en neemt de tweede beoordelaar daar kennis van en stelt waar nodig aanpassingen voor.

Het panel oordeelt positief over de beoordelingsprocedure voor de eindwerken binnen de opleiding. De thesisbeoordeling is goed navolgbaar en het systeem is goed doordacht met uitwerking van criteria voor de beoordeling van de scriptie. Voorafgaand aan de visitatie heeft het panel de beoordeling van 15 eindwerken van de opleiding bestudeerd. Het zag hierin terug dat de scripties allen van passend masterniveau zijn, en dat de formatieve beoordeling van scripties goed is verzorgd met voldoende feedback voor studenten. Het viel het panel hierbij op dat relatief veel scripties op een gemiddelde beoordeling tussen de 7 en 8 uitkomen, waar het panel op basis van de kwaliteit van de werken meer spreiding in de becijfering tussen 6 en 9 had verwacht. Het panel adviseert de opleiding meer werk te maken van de onderbouwing van de eindcijfers, zodat inzichtelijk kan worden gemaakt hoe deze cijfers tot stand zijn gekomen. Dit kan bijvoorbeeld door te gaan werken met een toelichting en weging per subonderdeel. Verder pleit het panel ervoor om de eerdere werkwijze van beoordeling te behouden, namelijk de twee beoordelaars de beoordelingsformulieren los van elkaar te laten invullen. Dit draagt volgens het panel bij aan de transparantie van het proces en de betrouwbaarheid van het oordeel, en borgt dat beide beoordelaars een gelijkwaardige rol in de beoordeling hebben. Het panel realiseert zich dat deze werkwijze tijd vraagt van beoordelaars, maar vindt transparantie van het beoordelingsproces en de betrouwbaarheid van het uiteindelijk gegeven oordeel zwaarder wegen hierin.

Overwegingen

Het systeem van toetsing is adequaat vormgegeven. Er is een goed uitgewerkt toetsbeleid op facultair niveau en toetsvormen zijn goed doordacht. Het panel concludeert met waardering dat de examencommissie adequaat en met enthousiasme haar werk doet. De beoordelingsprocedure voor eindwerken is goed opgezet, en de eindwerken zijn in grote lijnen passend beoordeeld. Wel geeft het panel twee adviezen mee aan de opleiding. De formatieve beoordeling van scripties is goed verzorgd, maar de summatieve beoordeling kan in de ogen van het panel transparanter en met een (nog) betere interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. Het panel adviseert de opleiding expliciet te maken hoe de eindcijfers tot stand zijn gekomen, bijvoorbeeld door te werken met een toelichting en weging per subonderdeel, en pleit ervoor om de beoordelingsformulieren door twee beoordelaars los van elkaar te laten invullen volgens de eerdere werkwijze van beoordeling.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 3 voldoet.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Voorafgaand aan de visitatie heeft het panel de eindwerken van 15 studenten van de opleiding Onderwijswetenschappen bestudeerd. Dit betrof een mix van eindwerken met kwalitatieve, kwantitatieve en mixed methods benaderingen. Het panel concludeert dat de scripties op masterniveau zijn en laten zien dat de studenten de leerresultaten van de opleiding realiseren.

Uit de exitvragenlijst die pas afgestudeerden invullen, blijkt dat ze vinden dat ze na afronding van de opleiding voldoende zijn voorbereid als onderwijswetenschapper op de arbeidsmarkt. Ook uit de Nationale alumni enquête 2021 blijkt dat alumni tevreden zijn over de mate waarin hun baan aansluit bij de kennis en vaardigheden die ze hebben opgedaan tijdens de opleiding. De opleiding onderhoudt geen proactief en structureel contact met alumni, alleen op individuele basis is er contact. In de ogen van het panel kan de opleiding de binding met alumni versterken, om met alumni kennis en ervaring te blijven uitwisselen, zicht te houden op waar alumni werkzaam zijn en een actief netwerk te onderhouden voor stagemogelijkheden op plekken waar alumni werkzaam zijn. Het panel adviseert de opleiding werk te maken van de binding met alumni en alumni proactief te betrekken bij de inhoud en ontwikkeling van het curriculum.

Overwegingen

De eindwerken van de opleiding zijn op masterniveau en laten zien dat studenten de leerresultaten van de opleiding realiseren. Alumni zijn tevreden over de mate waarin ze door de opleiding zijn voorbereid op de arbeidsmarkt en het werken in een positie als onderwijswetenschapper. Het panel adviseert de opleiding actief werk te maken van de binding met alumni.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 4 voldoet.

Eindoordeel

Het oordeel van het panel over de opleiding is positief.

Ontwikkelpunten

1. Werk toe naar een heldere en gedragen visie, met als uitgangspunt hetgeen waarvoor de opleiding studenten wil opleiden, en pas het curriculum hierop aan.
2. Geef het vak Perspectieven op onderwijsonderzoek vorm als onderzoekslernlijn door het curriculum heen of plaats het eerder in het curriculum.
3. Onderzoek de mogelijkheden om interactieve werkvormen en blended learning verder in het onderwijsprogramma te integreren.
4. In samenhang met voorgaand ontwikkelpunt: ga na of en op welke manieren studenten (nog meer of anders) kunnen worden ondersteund bij het door hen ervaren piekmoment in het tweede deel van de opleiding.
5. Maak expliciet hoe de eindcijfers van de scripties tot stand zijn gekomen, bijvoorbeeld door te werken met een toelichting en weging per subonderdeel. Draag er zorg voor dat de twee beoordelaars van de eindwerken de beoordelingsformulieren los van elkaar invullen om de transparantie en betrouwbaarheid van de beoordeling te bevorderen dan wel te garanderen.

6. Maak actief werk van de binding met alumni en betrek hen bij de inhoud en ontwikkeling van het curriculum.

Bijlage 1. Beoogde leerresultaten

Kennis en inzicht

De afgestudeerde beschikt over kennis van en inzicht in:

- actuele onderwijsvraagstukken en maatschappelijke en technologische ontwikkelingen die daarvoor relevant zijn;
- curriculumtheorieën (strategieën voor curriculumontwikkeling);
- instructietheorieën (verloop van leerprocessen en de beïnvloeding daarvan; instructie ontwerp; rol van de docent; evaluatie en assessment; het gebruik van ICT)
- organisatie en innovatietheorieën (implementatie van veranderingen; schoolontwikkeling);
- (theorieën en methoden uit) relevante disciplines voor de onderwijswetenschappen (pedagogische wetenschappen, psychologie, neurowetenschappen, bestuurs- en organisatiewetenschappen, technologie, sociologie, (wetenschaps) ethiek);
- relevante kenmerken van onderwijsstelsels en beleid (ook internationaal vergelijkend) en het Nederlandse stelsel en beleid en de geschiedenis daarvan in het bijzonder;
- methoden en technieken van sociaal wetenschappelijk onderzoek;
- onderzoeksdesigns ((quasi-) correlationeel, beschrijvend, casestudies, ontwerp onderzoek);
- kwalitatieve en kwantitatieve methoden van dataverzameling en analyse;
- gedragscodes op het gebied van onderzoeksintegriteit;
- beroepspraktijken waarin onderwijswetenschappers een rol spelen.

Op masterniveau geldt gevorderde kennis op (een deel van) deze gebieden en daarnaast kennis van en inzicht in*:

- specifieke vraagstukken op een of meer deeldomeinen binnen de onderwijswetenschappen.

Toepassen van kennis en inzicht

De afgestudeerde beschikt over het vermogen om:

- onderzoeksbevindingen te beoordelen op nut en bruikbaarheid in de onderwijspraktijk;
- resultaten van onderzoek duidelijk te rapporteren en te presenteren;
- onderwijswetenschappelijke problemen in school en arbeidsorganisaties te analyseren, en hiervoor oplossingen te ontwerpen in samenwerking met relevante stakeholders (management, docenten of trainers);
- bij te dragen aan innovaties en verbeteringen in het onderwijs;
- samen te werken met professionals uit verschillende disciplines en met verschillende achtergronden
- (diversiteit en inclusie).

Op masterniveau geldt het gevorderde niveau voor toepassing op deze gebieden en daarnaast het vermogen om:

- problemen uit de beroepspraktijk te vertalen naar onderzoekbare vraagstellingen;
- zelfstandig en op wetenschappelijk verantwoorde wijze een onderzoek te verrichten op een deelgebied van de onderwijswetenschappen en daarbij met methodologische en inhoudelijke kennis toe te passen;
- onderzoeksbevindingen te vertalen en toe te passen ten behoeve van de onderwijspraktijk;
- vanuit verschillende perspectieven (filosofisch, ethisch, methodologisch) te reflecteren op onderzoek;

- ontwerpvraagstukken op te lossen, rekening houdend met implementatie en evaluatie.

* Omdat masteropleidingen specialisatie en verdieping aanbieden op deelgebieden van de onderwijswetenschappen, zal er niet op alle kennisgebieden die bij het bachelorniveau worden besproken sprake zijn van gevorderde kennis.

De eindkwalificaties worden in dit domeinspecifieke kader geordend onder de Dublin descriptoren 'kennis en inzicht' en 'toepassen van kennis en inzicht'. Waar relevant wordt aangegeven welke eindkwalificaties specifiek voor het masterniveau gelden. De kwalificaties die de Dublin descriptoren 'oordeelsvorming', 'communicatie' en 'leervaardigheden' betreffen, worden gezien als eisen die aan afgestudeerden van wetenschappelijk onderwijs in het algemeen worden gesteld. Ze worden niet apart in de domeinspecifieke eisen opgenomen, maar dienen eveneens op basaal resp. gevorderd niveau beheerst te worden. Ten aanzien van communicatie merken we nog op dat het van belang is dat afgestudeerden in internationale en superdiverse contexten moeten kunnen (samen).

Bijlage 2. Opleidingscurriculum

Periode 1 September	Periode 2 November	Periode 3 Februari	Periode 4 April
Leerprocessen (4EC)		Professionalisering van leraren (4EC)	Perspectieven op onderwijsonderzoek (4EC)
De leeromgeving (4EC)		Onderwijs en samenleving (4EC)	
Werkveld en beroepsidentiteit (2EC)			
Themacursus (a) New Media Lab (periode 3+4) (6EC) (b) Coaching en consultancy (periode 1+2 of periode 3+4) (4EC) (c) Onderwijs- en arbeidsmarktonderzoek (periode 2) (4EC) (d) Policy, paradigms and human development (periode 1+2) (5EC)			
Vrij keuzevak (4EC)			
	Stage (14EC)		
		Scriptie (16EC)	
LEGENDA			
Specialisatie			
Keuzecursus			
Praktijk			
Onderzoek			

Bijlage 3. Bezoekprogramma

Vrijdag 24 maart 2023 (online)

10.00 – 11.30 Vooroverleg panel (inclusief open spreekuur)

Woensdag 5 april 2023

08.30 - 08.45 Ontvangst en welkom

08.45 - 09.30 Voorbereiding panel

09.30 - 10.15 **Interview opleidingsverantwoordelijken**

10.30 - 11.15 **Interview studenten**

11.30 - 12.15 **Interview docenten**

12.15 - 13.15 Lunch

13.15 - 13.45 **Interview examencommissie**

14.00 - 15.00 **Themasessies**

15.00 - 15.30 Intern paneloverleg

15.30 - 16.00 **Interview opleidingsmanagement**

16.00 - 17.15 Opstellen oordelen

17.15 - 17.30 **Mondelinge terugkoppeling**

Bijlage 4. Geraadpleegde materialen

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken bestudeerd. De gegevens van de eindwerken zijn op aanvraag beschikbaar bij Academion. Daarnaast heeft het panel voor en tijdens het bezoek onder andere de volgende materialen geraadpleegd:

- Administratieve gegevens opleiding
- Organogram faculteit en opleidingsinstituut
- Reactie op de vorige visitatie
- Jaarverslagen Opleidingscommissie
- Sterkte zwakteanalyse
- Studentenhoofdstuk
- Profiel, missie, visie en didactisch concept van de opleiding
- Eindtermen van de opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader
- Notulen bijeenkomst werkveldcommissie 2021
- Notulen bijeenkomst werkveldcommissie 2022
- Onderwijs en examen regeling
- Toetsvormen
- Voorbeeld van een itembank
- Voorbeeld van een antwoordmodel
- Voorbeelden van rubrics
- Beoordelingsformulier stage
- Beoordelingsformulier scriptie